

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

II. De quorundam defectu, qui sua peccata in confeßione excusant, &
quomodo in hoc seipsos mortificare debeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

De quorundam defectu, qui sua peccata in confessione excusant, & quomodo in hoc seipfos mortificare debeant.

Non hic graua & manifesta delicta ostendere proposui, quæ ordinariè in Sacramento Pœnitentiæ ab ijs committuntur, qui salutem suam vilipendunt, vt est, Confessionem nulla conscientia discussione facta, ad quã quilibet obligatus est, accedere; vel ex timore aut verecundia mundana, grauius aliquod delictum in ea reticere, absque emendationis & periculorum euitandorum proposito confiteri. Nam hæc omnia confessionis fructum prorsus impediunt, & valorem tollunt, imò ad eadem peccata cõfitemda obligant, præterquam, quod malè confitendo sacrilegium admittatur. Verùm quosdam negligentias & errores patefacere volo, qui ex malis naturæ nostræ corruptæ inclinationibus oriuntur, & in hominibus, qui salutis suæ cupidi sunt, & benè viuendi propositum fecerunt, reperiuntur, quos deserere, & radices, vnde proueniunt, extirpare oportet.

Horum:

Horum vnus est, quod homo in Confessione suum peccatum colorando excuset & defendat, ne videatur tam magnum & graue, nec tam turpe, ut in se est. Et quidem pro excusatione dicunt, se offensam quam patrârunt declinare non potuisse, quod falsum est: quia Deus neminem ad impossibile obligat. Alij verò aiunt, quòd licet peccato vindictam aliquam, vel rem turpem appetendo consenserint; huiusmodi tamen desiderium subito transiisse, & ab animo expusum fuisse: quo pacto significare volunt culpam leuem esse, etiamsi consensus deliberatus fuerit. Attamen certum est, quòd si motibus animi prauis non restiterint, sed consenserint, profectò peccatum admiserunt, quamuis tantum exiguo tempore consensus durauerit. Si autem id, in quo consensum præbuerunt, notabile detrimentum proximi est, vel adulterium aut simile; consensus peccatum mortale erit, licet breui tempore durauerit, quia non virtute illius, qui consensit, sed ob passionis violentiam quiescentem hoc contigit. Alij innocentiam suam prætendant, totamque culpam in dæmonem conijciunt; dicentes hostem infernalem ipsos ad-

peccatum induxisse. Quidam vero proximum, qui causam illis peccandi dedit, inculpando, se purgant, dicentes se si peccauerint idem fecisse, quia tam molesti ipsis fuerunt, tam vehementer orârunt & institerunt, vt ab eis liberari non possent, vel quia prius reprehenderunt ipsos, & calumniârunt, vel infortunij sui causa fuerunt, & contra voluntatem ipsorum loqui, aut etiam multo plura in defensionem suam facere coegerunt. Alij sua peccata palliant, & peiori ratione defendunt, Deoque illa tribuunt, dicentes Deum dedisse illis hanc naturam tam peruersam & ad nequitas procliuem, vt quicquid faciant, aut quocunque tandem modo se defendant, nec hoc peccatum euitare, nec his tentationum insultibus resistere possint. Hoc autem omnino falsum & à veritate alienum est: quia nec diabolus, nec vllus hominiquenquam ad peccandum cogere potest, qui cauet, ne deliberatè & voluntariè peccatum admittat, nec Deus in hac vita eiusmodi auxilium & subsidium homini denegat, quod ad peccatum euitandum necessarium est, sed tantum vt velit.

Magnus hic defectus originem suam

COMMUNIONE 87

fuam ab hominis superbia & præsumptione ducit, quippe hoc facit, quia magnum se esse arbitratur, & pluris, quam deceat, ab alijs fieri cupit, aut quia verecundiam & reprehensionem timet, quam ob peccata sua meruit, Sic enim ait sanctus Gregorius: *Ani- Lib. 22. mor-
mus superbia elatus, si quid est quod repre- ca. 8. in edis-
hensibiliter facit, mallet silentio tenere, no. 9.*
quam voce confessionis aperire. Ex illo quippe lapsu primi hominis hæc augmenta nequitiæ ducimus, ex quo ipsam radicem traximus culpæ. Sic namque ille dum lignum veritum contigisset, abscondit se à facie Domini inter ligna paradisi, &c. Qui cum argueretur à Domino quod de ligno vetito contigisset, illico *Gen. 3* respondit: Mulier quam dedisti mihi societam, ipsa mihi dedit de ligno, & comedi.

Ipsa quoque mulier inquisita respondit, dicens: Serpens decepit me, & comedi, &c. Cumque excusare peccatum voluerit per mulierem, mulier per serpentem, auxerunt culpam, quam tueri conati sunt: oblique Adam Dominum tangens, quod ipse peccati eorum auctor exiiterit, qui mulierem fecit: & Eva culpam ad Dominum referens, qui serpentem in paradiso pessisset.

His

His excusationibus duo maxima
 scelera perpetrarunt, & notabilia dam-
 na incurrerunt. Vnum est, quod mis-
 ricordiam Dei retardarint, quò minus
 subito illis noxam admissam ignosce-
 ret. Propterea enim factum est, vt Deus
 serpentem non interrogauerit, quia
 nec ei peccatum condonare volebat,
 nec ipse poenitere poterat: Verum A-
 dam & Euam interrogauit, quia vole-
 bat, vt per dolorem & displicentiam
 peccata sua agnoscerent, & absque illo
 innocentiae prætectu, simplici ac hu-
 mili confessione, perfectam delicti re-
 missionem obtinerent. Secundum est
 eiusmodi, quòd excusando se, pecca-
 tum suum maius & grauius, quam e-
 rat, reddiderint: vnde factum est, vt
 quamuis ob poenitentiam factam post-
 ea ignouerit, nihilominus ista remissio
 pluribus miserijs & grauissimis affli-
 ctionibus, totius Mundi scilicet corru-
 ptioni, plusquam nongentorum an-
 norum super terram exilio, trium vel
 quatuor millium annorum in lympo
 captiuitati alligata fuerit. Idem omni-
 bus Adami filijs sua peccata defenden-
 tibus & excusantibus contingit, &
 dum culpam in creaturas, vel miserias
 & tentationes suas reijciunt, secreta
 qua-

COMMVNIONE. 89

quodam ratione, in Deum omnium
creaturarum: atque afflictionum au-
ctorem conuertunt: vnde peccatum
multiplicant & misericordiae Dei, quae
ipsis ignoscere cupit, magnum obsta-
culum ponunt. Quod sanctus Grego-
rius optimè his verbis ostendit: *Humili-
ni generis vitium & latendo peccatum com-
mittere, & commissum negando abscondere,
& conuictum defendendo multiplicare.*
Hæc igitur mala inclinatio corrigenda
est, clarè & apertè peccatum cum om-
nibus circumstantijs illud aggra-
uantibus confitendo, totam culpam in-
nos ipsos reijciendo, & illius veram &
totalem causam retorquendo. Nam li-
cèt diaboli mortales tentent, ad malè
agendum inducant & incitent: tamen
homo semper liber est, & à Deo suffi-
ciens auxilium accipit, ne peccato
consentiat, sed resistat, ac propterea
totum sibi met, non alicui alteri crea-
turæ malum imputare debet, dicendo
ex affectu se peccatum admisisse, to-
tamque suam esse culpam, quia liberè
consenserit: imò etiam si talia pericula
atque occasiones euitare potuisset, non
fecerit.

Ad hæc potuisset etiam se bene de-
fendere, & orationibus, pœnitentiæ &
mi-

Lib. 22. mor.
c. 9.

TI
maxima
vilia dam-
uod mis-
uò minus
ignosce-
st, vt Deus
t, quia
volebat,
erum A-
quia vole-
centiam,
sque vili-
ici ac hu-
delicti re-
ndum est
e, pecca-
quam e-
m est, vt
am post-
remissio-
nis affli-
et corru-
rum an-
um vel
lymbo
n omni-
fenderit,
it, &
siferias
secræta
qua-

misericiæ operibus, colloquiis ac piorum librorum lectionibus munire, nec his alijsque medijs, quæ Deus ipsi in hunc finem dederat, usum esse, ideoque totam culpam in se redundare, ac omne malum & delictum ex se provenire. Nam sancti Ioannis Chrysostomi sententia verissima est: *Nemo leditur nisi a seipso*, ita ut nullum maius detrimentum sit eo, quod ex peccato procedit. Quod si homo nunquam peccato consentiret, nunquam reatum incurreret, nec villo incommodo afficeretur. Cum ergo tam exactè scelera sua confitetur, caueat ne humilis aut valdè contritus propter sua delicta videri velit, quia nihil aliud esset, quam ex vna superbia in aliam labi: sed deludere debet, ut peccator videatur, & ut talis confundatur, obiurgetur & reprehendatur, quò citius medelam accipiat.

Huius rei bonum experimentum ac testimonium erit, si homo libenter se accusari, de peccatis suis redargui, & velut peccatorem tractari patiarur; quia si apertè se peccatorem confitetur, & tamen ut talis haberi non vult; signum est illum nec corde penitente

In tom. 5.
hom. quòd
nemo led.

do se accusasse, nec confessum esse,
 quod sanctus Gregorius his verbis de-
 clarat: Confessionis veritatem probat, Lib. 22. mot
 cum alter malum quod facimus incre- c. 10. in edi
 pat. Quod si superbe defendimus liquet, noua.
 quia peccatores nos ex nobis fictè diceba- Casian coll
 mus. Vnde summoperè curandum est, 18. c. 11.
 ut mala quæ fecimus, & spontè fatea-
 mur, & hæc alijs arguentibus non nege-
 mus. Superbiæ quippe vitium est, ut quod
 de se fateri quisque quasi sua sponte di-
 gnatur, hoc sibi dici ab alijs dedignatur.
 Hæc sanctus Gregorius, quibus osten-
 dit, qualis intentio illius esse debeat,
 qui vera pœnitentia tactus, absque
 vlla fictione & excusatione vult con-
 fiteri, scilicet non ut iustus censeatur,
 aut velut talis honoretur, sed è contra-
 rio confundatur, humilietur, & tan-
 quam peccator corripatur. Tanta
 est simplicis & humilis confessionis
 virtus, ut illa peccator cœlos pene-
 tret, diuinæ maiestati se sistat, & infi-
 nitam illius misericordiam, ad debi-
 ta peccatorum suorum remittenda,
 & bona sibi conferenda inclinet. Sic-
 ut pauperes mendici, quò magis
 suam paupertatem & vulnera pijs ho-
 minibus patefaciunt, eò amplius il-
 los ad compassionem mouent, &

plu-

plures elemosynas accipiunt : sicut
iam peccatores , quo plus malitiam
suorum peccatorum detegunt , grauius
illa æstimant , & de illis sese accusant :
eò magis summi Dei clementiam
ad commiserationem , ac pretiosa gra-
tiæ dona tribuenda inflectunt.

Regius Propheta Dauid optimè
profecit hanc Dei naturam cognosce-
bat , cum diceret : *Propter nomen Do-*
mine propitiaberis peccato meo , multum est
enim. Nō defendit , nec diminuit , sed
penitè cōfessus est , vt diuinā clemētiā
ad hoc ipsi condonandū flecteret.
Huius rei optimus testis est Latio ; qui
in cruce pendens , non solum peccata
sua absque vlla defensione , & in alios
reiectione agnoscebat & confitebatur ,
verū etiam seipsum accusabat : intel-
ligens se pœnam promeruisse , vt so-
cio suo dicebat : *Nos digna factis recipi-*
mus. Ideò ob humilem hanc & peni-
tentia plenam confessionem , statim
peccatorum suorum veniam accepit
eodēq; instanti tã à culpa , quàm pœna
absolutus , ad paradysum deductus fuit.

Talis est veræ confessionis effe-
ctus ; qui ab animo humili & contrito
procedit , Deum placat , & ad iram at-
que indignationem , quam contra
uul-

Psal. 24.

Luc. 23.

COMMVNIONE. 93

transgressorem conceperat, deponendam inducit: interminationem pœnæ æternæ mutat, atque in misericordiam, dona gratiæ & gloriæ conuertit. Merito igitur Deum cum regio Prophetæ Dauide orare debemus: *Domine, Psalm. 140.*
non declines cor meum in verba malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis.

CAPVT III.

De culpa que incurritur, cum aliquod peccatum in confessione verbis dubijs, & nihil tale quid significantibus manifestatur.

Qui sapius confitentur, solent in aliud vitium impingere, quod ab eadem radice originem ducit; cum videlicet sua scelera verbis aut vocibus, nullam culpam aut peccatum significantibus patefaciunt, utpotè quando dicunt: Confiteor de his meis imperfectionibus & delictis, quod exiguam patientiam, humilitatem, charitatem habuerim, orationes meas cum maiori attentione non dixerim, linguam meam & oculos melius non custodierim, turpes & inutiles cogitationes celerius ab animo meo non eiecerim, hoc vel illud opus cum